

Образуван к.з. № 6/99
Възлагам делото на г. Бърман
за изготвяне на изреченията във
допускаме за делото за рутландия
Днес 30. IV. 1999 г.

30. IV. 1999

11
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г. № 20-8
Дата 30. IV. 1999

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

ИСКАНЕ

от група народни представители относно Споразумението между
Република България и Организацията на Северноатлантическия
договор за транзитно преминаване през въздушното пространство
на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО в
рамките на операцията „Съюзна сила“

По чл. 149, ал. 1, т. 4
от Конституцията

Господа конституционни съдии,

Министерството на външните работи на Република България
е сключило споразумение с НАТО „За транзитно преминаване през
въздушното пространство на Република България на
въздухоплавателни средства на НАТО в рамките на операцията
„Съюзна сила“, съставено от вербалната нота на НАТО № 99/478 от
28 април 1999 г. и вербалната нота на Министерството на външните
работи на Република България № 55-07-310 от 28 април 1999 г. и

анексите и приложенията към тях.“ **Това споразумение не съответства на Конституцията.**

Република България е суверенна държава. Нейният суверенитет се разпростира върху **държавната територия**, която **„има различни части - сухопътна, водна, въздушна, подземна“** (Р. на КС № 6 от 12.7.1994 г. по к.д. № 6/94, ДВ № 59/94 г. Суверенитетът на българската държава е основен конституционен принцип, който е закрепен в преамбюла на основния ни закон, както и в чл. 1, ал. 3, чл. 2, ал. 2, чл. 9, чл. 24, ал. 1 от Конституцията. Държавният суверенитет, т.е независимостта на държавата от други държави, организации и власти гарантира съхраняването на териториалната цялост и националната сигурност.

В споразумението се предвижда Република България да предостави повече от една трета от територията си (въздушното пространство) плюс един „коридор“ за влитане на военни самолети от Република Турция към това въздушно пространство (чл. 6, 7, 8, 9, 10 от Споразумението и анекс № 1, 2 и 3). В анекс № 1, който е неразделна част от споразумението, се предоставя **„неограничен 24-часов достъп до определените от НАТО зона/зони от суверенното въздушно пространство на Република България“**. Според чл. 9 „на НАТО се разрешава да оперира със свои собствени телекомуникации, както и да използва безплатно част от електромагнитния спектър на Република България“. Този текст е в противоречие с чл. 18, ал. 3 от Конституцията.

Съгласно чл.2 от споразумението на НАТО се разрешава „свободно и безпрепятствено транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО, включително превозващи личен състав, товари, техника, артикули и средства“. А

„операцията“ на юридически език се нарича **война** срещу съседна на нас държава - Съюзна република Югославия.

Предоставянето на територията (въздушното пространство) за извършване на военни операции и бомбардиране на съседна държава, при което загиват хора, включително и цивилни, е участие във войната (а в декларацията на Народното събрание от 25 март 1999 г. изрично се казва, че „Република България няма да участва **пряко или косвено** във военни действия в Съюзна република България“).

Това споразумение въвлича Република България във война, без да е нападната, и правителството, респективно Министерството на външните работи, сключва това споразумение, без да получи такъв мандат от НС (чл. 84, т. 10). Тези въпроси, които са от жизнено важно значение за съществуването ни като държава и народ, не са в компетенциите на изпълнителната власт, защото никоя **„политическа партия или друга организация, държавна институция или отделна личност не може да си присвоява осъществяването на народния суверенитет** (чл. 1, ал. 3 във връзка с ал. 1 К).

Споразумението между НАТО и правителството не е за „транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България“, **а за предоставяне на територия**. Съгласно Р. № 6 от 12.7.1994 г. и Р. № 6 от 22 април 1999 г. на КС, които разкриват съдържанието на конституционните норми за едно такова „преминаване“, е необходимо НС да определи: **1. целите, 2. редът, 3. условията, 4. времето за пребиваване на чуждите войски**. А според споразумението то е „неограничен 24-часов достъп“, т.е. за **неопределено време**, което е в противоречие с чл. 84, т. 11 от Конституцията. Това „споразумение“ по своята правна същност не

4

е международен договор, а ултиматум, диктат, приет чрез „нота“ от изпълнителната власт, която дословно възпроизвежда чуждата воля. Споразумението противоречи пряко на чл. 84, т. 11 от Конституцията. Тази конституционна норма не може да бъде тълкувана разширително, тъй като се отнася до държавния суверенитет. В тази връзка е и Р. № 6/94 г. на КС.

Трябва най-после да се подчертае, че ратификацията като форма на утвърждаване на международни договори е свършено неподходяща за решаване на въпросите по чл. 84, т. 11. Ратификацията изключва напълно възможността Народното събрание само да определя условията за пребиваването или преминаването на чужди войски на, респективно през територията на Република България. С акта (закона) за ратификацията Народното събрание може единствено да приеме или отхвърли уговорените в съответното споразумение условия. Това е повече от неприемливо. Народното събрание във всички случаи трябва само да може да определя тези условия.

Господа конституционни съдии,

На основание чл. 149, ал. 1, т. 4 от Конституцията моля да обявите, че Споразумението между Република България и Организацията на Северноатлантическия договор за транзитно преминаване през въздушното пространство на Република България на въздухоплавателни средства на НАТО в рамките на операцията „Съюзна сила“, съставено от вербална нота на НАТО № 99/478 от 28 април 1999 г. и вербална нота на Министерството на външните работи на Република България № 55-07-310 от 28 април 1999 г. и анексите и приложенията към тях, сключено на 28 април 1999 г., **не съответства** на Конституцията на Република България.

5

Моля като заинтересувани страни да конституирате президента, Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция, Дружество за ООН, Атлантически клуб в България, Комитета по правата на човека.

Предлагам на Конституционния съд делото да се разгледа в открито публично заседание.

Моля Конституционният съд да изиска от Министерския съвет „споразумението“ и цялостната кореспонденция между изпълнителната власт и НАТО във връзка с поставения проблем.

29 април 1999 г.

Народни представители:

1. Любен Корнезов - Л. Корнезов
2. Георги Дървандов - Г. Дървандов
3. Любомир Божнев - Л. Божнев
4. Драгомир Драганов - Д. Драганов
5. Стефан Нелиев - С. Нелиев
6. Катя Ериетков - К. Ериетков
7. Мило Милов - М. Милов
8. Георги Михайлов - Г. Михайлов
9. Христо Смолянски - Х. Смолянски
10. Маса Бекар - М. Бекар
11. Велимир Бончев - В. Бончев
12. Иван Кочев - И. Кочев

13 Еванделис Хр. Венгов

Тон Венгов

14 Елиса Мачарова -

Елиса

15 Георги Божичков -

Георги

16 Румена Александров

Румена

17 Любомир Даневски

Любомир

18 Георги Пирински

Георги

19 Стефан Башмаров

Стефан

20 Кенчо Марангозов

Кенчо

21 Уго Павлов

Уго

22 Димитър Димитров -

Димитър

23 Бойко Великов -

Бойко

24 Иван К. Иванов

Иван

25 Георги Димитров

Георги

26 Михаил Миков

Михаил

27 Станка Величкова

Станка

28 Антон Найденов -

Антон

29 Иван Бачков -

Иван

30 Иван Т. Тенов -

Иван

31 Иван Н. Иванов -

Иван

32 Петър Андријев

Петър

34 Димитр Димитров

Димитр

35 Стефан Димитров

Стефан

36 Анастас Мерджанов -

Анастас

- 37 Ивон Доронцов - *[Signature]*
- 38 Георгий Козоданов - *[Signature]*
- 39 Анастас Михайлов Купцов - *[Signature]*
- 40 Эмануил Савин - *[Signature]*
- 41 Иван Александров Батманян - *[Signature]*
- 42 Анастас Георгиевич - *[Signature]*
- 43 Георгий Михайлович - *[Signature]*
- 44 Иосиф Иванович - *[Signature]*
- 45 Николая Кошкин - *[Signature]*
- 46 Валентина Козаченко - *[Signature]*
- 47 Владимир Славов - *[Signature]*
- 48 Тодор Костадинов - *[Signature]*
- 49 Смирненский Гейтменчук - *[Signature]*
- 50 Игорь Яковлев - *[Signature]*
- 51 Стефан Стефанов - *[Signature]*
- 52 Алан Гонзалес - *[Signature]*
- 53 Станислав Кичевски - *[Signature]*
- 54 Келло Ильясов - *[Signature]*
- 55 Руслан Станислав - *[Signature]*
- 56 Петър Мухоморов - *[Signature]*
- 57 Кристиан Стефанович - *[Signature]*
- 58 Иван Борисов - *[Signature]*
- 59 Иван Тарков - *[Signature]*